

Stockholms kommun
registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid Höglandsskolan
monika.warsen@stockholm.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Höglandsskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Höglandsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Höglandsskolan besöktes den 20 mars 2013

Fakta om skolan

Höglandsskolan ligger i kommundelen Bromma i Stockholms kommun och har vid tiden för tillsynen 403 elever. Av dessa går 52 elever i förskoleklassen. 178 elever deltar i fritidshemmets pedagogiska verksamhet och 59 elever deltar i den öppna fritidsverksamheten. Höglandsskolan hade till och med vårterminen 2012 även gymnasieskola, men från och med läsåret 2012/13 innefattar verksamheten enbart förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem. Med anledning av att gymnasieskolan lagts ner anpassas lokalerna till en två-parallell grundskola.

Höglandsskolans ledningsgrupp består av en rektor som har det övergripande ansvaret för verksamheten. Till sin hjälp har rektorn två biträdande rektorer. Den ene biträdande rektorn ansvarar för förskoleklassen och årskurserna 1-6 och den andre biträdande rektorn har ansvar för årskurserna 7-9.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 nådde näst intill 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Motsvarande siffra för riket var 72 procent. För ämnena svenska/svenska som andraspråk visar Skolverkets statistik att näst intill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov. För riket var motsvarande siffra 74 procent. I skolans egen redovisning av resultaten i årskurs 3 framgår att alla elever uppfyller kunskapskraven i svenska, matematik, naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen.

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik att näst intill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov på det nationella ämnesprovet i matematik. För riket var motsvarande siffra 79 procent. I engelska nådde näst intill 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov. Motsvarande siffra för riket var 87 procent. För ämnena svenska/svenska som andraspråk visar Skolverkets statistik att näst intill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov. I riket nådde 80 procent av eleverna kravnivån. Skolans har skickat in en sammanställning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen utom modersmål för årskurs 6. Enligt denna redogörelse uppnådde samtliga elever de nationella målen för ämnena idrott och hälsa, musik, naturorienterande ämnen

och slöjd. I övriga ämnen varierade andelen elever som uppnådde målen mellan som lägst 78 procent i bild och 93 procent i övriga ämnen.

Enligt Skolverkets nationella statistik för Höglandsskolan år 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 283 poäng i årskurs 9, jämfört med 211 poäng för riket. Under de senaste fem åren har meritvärdet på Höglandsskolan varierat mellan 264 som lägst (år 2009) och 283 som högst (år 2012). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen läsåret 2011/12 var 97 procent. Motsvarande siffra för kommunen var 76 procent och för riket 77. Andelen elever behöriga till gymnasieskolans högskoleförberedande- och yrkesprogram var 100 procent.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Höglandsskolan visar att skolans elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Eleverna når goda kunskapsresultat och resultaten på nationella ämnesproven för årskurs 3 och 6 ligger över genomsnittet för riket. Av skolans egen sammanställning av resultaten i alla ämnen framkommer en 100 procentig måluppfyllelse i årskurs 3. I årskurs 6 varierar måluppfyllelsen mellan 78 -100 procent. Av nationell statistik framgår att det genomsnittliga meritvärdet har ökat läsåret 2011/12. Enligt skolans egen analys är skälet till det ökade meritvärdet bland annat ett ökat studieintresse hos pojkarna. Vad gäller verksamheten i fritidshemmet bedömer Skolinspektionen att den stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Höglandsskolan och dess fritidshem bedriver ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling. I Skolinspektionens utredning framkommer dock att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Åtgärderna i planen är allmänt hållna och blir därigenom svåra att utvärdera. Vidare är inte rutinerna tydliga för när uppgifter om kränkande behandling mellan elever ska anmälas till rektorn. Slutligen finns inte fritidshemmets specifika förutsättningar och behov beskrivna och därmed inte vilka åtgärder som ska vidtas utifrån detta. Skolans ordningsregler har tagits fram i samverkan med elevrådet och enligt skolledningen diskuteras ordningsreglerna kontinuerligt. Av Skolinspektionens enkät och samtal med elever framgår att en övervägande majoritet av eleverna känner sig trygga i skolan.

Av Höglandsskolans elevhälsoplan läsåret 2012-2013 framgår att skolan har tydliga rutiner för att identifiera och utreda elever i behov av särskilt stöd. Enligt skolledningen får också alla elever det stöd de har behov av. Utredningen visar dock att det finns brister i skolans beslut vad gäller särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Skolinspektionen vill framhålla att ett beslut om anpassad studiegång kan innebära att en elev lämnar grundskolan

utan fullständig utbildning och det är därför viktigt att det i beslutet framgår vilka ämnen som ingår i den anpassade studiegången samt omfattningen i övrigt på anpassningen av elevens studiegång.

Mot bakgrund av detta fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Upprätta en plan mot kränkande behandling där varje enskild verksamhet i skolan tydligt framgår och där åtgärderna anpassas utifrån varje verksamhets specifika behov och förutsättningar. Av planen ska det även framgå vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året och hur åtgärderna ska följas upp.
- Utarbeta och implementera rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska anmälas till rektorn.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. I skollagen framgår också att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverket allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet bör bedrivas så att den återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet. Om skolan väljer att göra en gemensam plan är det viktigt att varje verksamhet synliggörs och att de åtgärder som anges är anpassade utifrån varje verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

Skolinspektionen har tagit del av Höglandsskolans likabehandlingsplan daterad 2012-11-12. I planen anges att flera olika typer av kartläggningar görs för att identifiera vad skolan behöver göra för att främja elevers lika rättigheter och för att förebygga och förhindra kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Åtgärderna som anges i planen är dock allmänt hållna och blir därigenom svåra att utvärdera. Vidare saknas en redogörelse för hur tidigare planerade åtgärder har genomförts. Slutligen finns inte fritidshemmets specifika förutsättningar och behov beskrivna i planen och därmed inte vilka åtgärder som ska vidtas utifrån dessa.

I planen redovisas den åtgärdsplan skolan arbetar efter i alla verksamheter när man upptäcker kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. När det gäller uppgifter om kränkningar, hot eller våld mellan elever är ansvarsfördelningen otydlig vad gäller till vem uppgifter om kränkande behandling ska anmälas. I åtgärdsplanen anges att klasslärare/mentor/ansvarig fritidshemspersonal ska informeras om händelsen. Vidare framgår av planen att rektorn informeras sent om händelser som inträffar.

Utredningen visar att det finns brister i planen mot kränkande behandling och i rutinen för att anmäla uppgifter om kränkande behandling till rektorn. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

6 kap. 8, 10 §§ skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utforma beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång så att de uppfyller författningarnas krav.

Motivering

I skollagen anges att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Om det finns särskilda skäl får det särskilda stödet för en elev i grundskolan ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt tillhör. Av skollagen framgår vidare att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolförmen.

Enligt skollagen kan beslut om särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt samt beslut om anpassad studiegång överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd. De som berörs ska därför få information om hur besluten kan överklagas. Besluten ska även innehålla skälen till varför eleven ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång.

Skolinspektionen har tagit del av beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång. Av dessa framgår inte hur en placering i särskild undervisningsgrupp tillgodoser elevens behov av särskilt stöd. Av besluten om anpassad studiegång framgår inte heller vilka ämnen som tagits bort respektive ingår i elevens utbildning. Skolinspektionen vill framhålla att ett beslut om anpassad studiegång kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Det är därför viktigt att det i beslutet framgår vilka ämnen som ingår i den anpassade studiegången.

Utredningen visar att det finns brister vad gäller beslut om anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

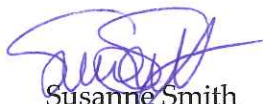
Författning

3 kap. 9 § andra stycket, 11–12 §§, 29 kap. 10 § skollagen, 20 § förvaltningslagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Susanne Smith
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).